

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Електронний бізнес

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол №1 від 26 серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Електронний бізнес
Викладач (-і)	Матковський П.Є., д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(050)1358218
E-mail викладача	petro.matkovskiy@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Електронний бізнес» дозволяє опанувати основи ведення глобального електронного бізнесу. Вона зосереджена на ключових концепціях і останніх емпіричних і фінансових даних, які допоможуть зрозуміти і використовувати в своїх інтересах можливості, пропоновані Інтернетом, що різко змінюють спосіб ведення бізнесу і спричиняють великі зрушення у глобальній економіці. Електронний бізнес - це глобальне явище, що зачіпає економічне і соціальне життя у всьому світі. У лекціях наводяться найостанніші наявні дані, і зосереджується увага на компаніях, з якими ви, ймовірно, стикаєтесь щодня у вашому повсякденному житті, такі як: Uber, Facebook, Google, Twitter, Amazon, YouTube, Pinterest, eBay, WhatsApp, Snapchat тощо. Також ви дізнаєтесь про деякі цікаві стартапи, які можуть бути новими для вас. Також у дисципліні розглядаються ключові питання в галузі сучасного електронного бізнесу: захист особистого життя, піратство, державний нагляд, кібер-війни, податки на продажі в Інтернеті, захист інтелектуальної власності, і багато іншого. Знання про електронний бізнес, які ви отримаєте, вивчаючи цю дисципліну, підвищать вашу цінність як професіонала. Ринок праці в електронному бізнесу швидко розширюється. Багато роботодавців очікують від нових співробітників знання основ електронного бізнесу, соціального і мобільного маркетингу, вміння забезпечувати компанії Інтернетприсутність. Будь-яка галузь сьогодні має дотик до електронного бізнесу, принаймні в якійсь мірі. Інформація та знання, які ви отримаєте, вивчаючи цю дисципліну, буде корисною протягом всієї кар'єри	
3. Мета та цілі курсу	
Мета курсу полягає у формуванні відповідного світогляду у студентів щодо сучасного електронного бізнесу, вивченні певних міжнародних закономірностей процесів електронного середовища як засобу економічного розвитку та набуття навичок творчого мислення. курсу Завдання дисципліни полягають у тому, щоб дати студентам не тільки визначену кількість знань, а сформувати професійні навички, що дозволили б на основі отриманої інформації знаходити рішення в різноманітних ситуаціях на міжнародному ринку Дисципліна «Електронний бізнес» спрямована на формування у студентів цілісної системи знань з побудови та ведення електронного бізнесу, здобуття практичних навичок та вмінь здійснення ділових операцій електронними засобами глобальної комп'ютерної мережі Internet. По завершенню вивчення дисципліни «Електронний бізнес» студенти зможуть: знати: на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування. вміти: аналізувати нормативну і економіко-технологічну інформацію в галузі електронної комерції; обґрунтовувати прогностичні оцінки; здійснювати закупівлі в Internet з використанням різноманітних електронних платіжних систем; мати уявлення про: влаштування і принципи функціонування віртуальних крамниць; системи безпеки, які використовуються при розрахунках через глобальну мережу; віртуальні підприємства і віртуальні продукти; використання можливостей Internet для корпоративного бізнесу.	

Результати навчання:

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

Компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	16	6
практичні	14	4
самостійна робота	60	80

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
IV	071 Облік і оподаткування	другий	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема, план	Кількість годин (денна форма навчання/заочна форма навчання)		
	лекція	практичне заняття	самостійн а робота студента
ТЕМА 1. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ПОБУДОВИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА 1. Сутність глобальної інформаційно-комунікаційної інфраструктури. 2. Поняття ІСТ. 3. Місце та роль ІКТ в умовах побудови інформаційного суспільства. 4. Основні тенденції розвитку інформаційно-комунікаційної сфери. 5. Освоїти теоретичні і практичні аспекти становлення і розвитку інформаційної економіки.	2/-	1/-	5/10
2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ Й ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ 1. Сутність поняття електронного бізнесу в інформаційному секторі економіки. 2. Суть і зміст поняття електронного бізнесу. 3. Основні напрямки сучасного електронного бізнесу. 4. Переваги моделі розвитку електронного бізнесу. 5. Недоліки функціонування електронного бізнесу та електронної комерції. 6. Характерні риси та операції електронної комерції.	2/2	1/-	5/10
3. СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В КОРПОРАТИВНОМУ СЕКТОРІ 1. Основні процеси здійснення електронної торгівлі в секторі B2B, системи управління закупівлями (procurement), 2. Корпоративні представництва в Інтернеті. 3. Розробка варіанту сайту компанії: сайт-візитка, сайт-буклет або презентаційний сайт компанії, промо-сайт, сайт-вітрина, сайт Інтернет-магазину, внутрішнє робоче середовище, бізнес-портал, корпоративний сайт, корпоративний інформаційний портал, торговельні концентратори. 4. Навичками створення віртуальних підприємств, Інтернет-інкубаторів.	2/2	2/2	5/10

4. СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ У СПОЖИВЧОМУ СЕКТОРІ B2C 1. Основні процеси здійснення електронної торгівлі в секторі B2C. 2. Володіти навичками організації роздрібної торгівлі в Інтернеті – Інтернет-вітрини, Інтернет-магазини. 3. поділ Інтернет-магазинів за характеристиками, за методами продажу товару. 4. Компоненти Інтернетмагазинів, структуру веб-сайта Інтернет-магазину, переваги і недоліки різних систем ведення роздрібної електронної комерції. 5. Порівняльний аналіз варіантів організації систем Інтернет-торгівлі. 6. Сутність електронного аукціону, електронного торгівельного майданчику та їх особливості та можливості.	2/-	2/-	5/10
5. ЕЛЕКТРОННІ ПЛАТІЖНІ СИСТЕМИ 1. Суть і зміст електронних платежів. 2. Форми розрахунків в мережі та платіжні системи в Інтернет. 3. Види електронних систем взаєморозрахунків, системи міжбанківських розрахунків, внутрішньобанківські платіжні системи, системи «клієнт-банк», системи масових платежів. 4. Внутрішньодержавні та міжнародні платіжні системи. 5. Електронна платіжна система E-Gold. Електронна платіжна система PayCash, Mondex, VisaCash. UAWM Service.	2/2	2/2	10/10
6. ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГ. 1. Структура Інтернет-маркетингу. 2. Основні моделі Інтернет-маркетингу: бізнес-бізнес (B2B) і бізнес-споживач (B2C). 3. Переваги, недоліки та безпека Інтернет маркетингу. 4. Інтернет-реклама. 5. Поняття спаму та його властивості. Методи аналізу ефективності Інтернет-реклами. 6. Перспективи розвитку електронної комерції та способи підвищення ефективності в електронній комерції.	2/-	2/-	10/10

7. ПОКАЗНИКИ ВИМІРЮВАННЯ ВИКОНАННЯ В ЕЛЕКТРОННІЙ ТОРГІВЛІ 1. Методичні підходи до оцінки ефективності електронної комерції та методи оцінки ефективності систем електронної комерції. 2. Вимірювання економічної ефективності на основі врахування одноразових витрат, експлуатаційних витрат, прибутку. 3. Використання маркетингових показників ефективності: ефективність різних входів на сервер, відвідуваність веб-торінок сервера, 4. ефективність банерної реклами, ефективність перетворення відвідувачів сервера на покупців, кількість повторних відвідувань. 5. Визначення ефективності веб-сайту на основі інформації про актуальність, націленість інформації на конкретних користувачів, своєчасне реагування на їхні запити.	2/-	2/1	10/10
8. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ Е-КОМЕРЦІЇ 1. Основи законодавчого регулювання електронної комерції: право на інформацію в електронному вигляді; інформаційна безпека; електронні угоди; право електронної комерції. 2. Ознайомлення з Законом України «Про електронну комерцію» та міжнародним досвідом правового регулювання електронної комерції.	2/-	2/-	10/10
Разом	16/10	14/8	60/80

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання 100 балів: 50 балів протягом семестру, 50 балів за іспит. Зараховано – “відмінно” (90-100 балів)– студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; Зараховано – “добре” (70-89 балів) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; Зараховано – “задовільно” (50-69 балів) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; Незараховано (менше 50 балів) – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами. Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні: – поточне оцінювання в кожному навчальному семестрі (15 %); – виконання модульних контрольних робіт (15 %); – самостійна робота студента (індивідуальне завдання (10%) та тестування в системі дистанційного навчання (10 %); – обсяг балів за екзамен (50 %). Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті (студент повинен отримати чотири і більше оцінок) шляхом виконання завдань, отриманих в процесі навчання. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Якщо студент пропустив заняття (лекційні чи практичні) без поважної причини та без відома викладача – він зобов’язується відпрацювати їх. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри обліку і оподаткування здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, URL: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-pri-karpat'skogo-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasyla-stefanika.pdf)

Вимоги до письмових робіт	Відповідно до навчального плану, студент виконує дві модульні контрольні роботи. Головна мета – перевірка ступеня засвоєння студентами теоретичних положень курсу. Окремим видом письмової роботи є домашня контрольна робота метою якої є набуття практичних навичок щодо формування планових та звітних калькуляцій, відображення виробничих витрат на рахунках бухгалтерського обліку, розподілу між об'єктами калькулювання загальновиробничих витрат тощо. У разі відсутності здобувача з поважних причин при написанні контрольної (модульної) роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного семінарського (практичного, лабораторного) заняття. При неявці здобувача у зазначений термін без поважних причин кількість балів з модуля дорівнює "0" (нуль).
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінки за практичне заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни
Умови допуску до підсумкового контролю	Максимальну оцінку 50 балів студент може отримати протягом семестру за практичні заняття та самостійну роботу, 50 балів за залік. Мінімальним допуском до іспиту є 25 балів.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни "Електронний бізнес" складає 60 год. для денної форми навчання та 80 год. – заочної. Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (https://d-learn.pro/developer/course/view/3642). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.
7. Політика курсу <i>Письмові роботи:</i> студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу. Академічну заборгованість студент здає відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор. Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями). Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а "нб" округляється. Індивідуальні завдання виконуються відповідно до затверджених кафедрою вимогах.	

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря з зазначенням періоду хвороби).

У студентів є можливість отримати додаткові бали до підсумкової оцінки (3 або 5 балів, залежно від складності курсу), пройшовши онлайн курс на навчальних платформах Prometheus, Coursera (чи інших рекомендованих кафедрою обліку і оподаткування: <https://koia.pnu.edu.ua/platformy-dlia-neformalnoi-osvity/>). Слід враховувати, що приймаються сертифікати, які розширюють знання з дисципліни “Електронний бізнес”. Попередньо студент повинен погодити коректність обраного курсу (написавши лист на електронну адресу petro.matkovskiy@pnu.edu.ua)

8. Рекомендована література

1. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657–ХІІ ВР.[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2657-12>
2. Закон України „Про захист персональних даних” від 25.06.2009 року № 2273. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=32124
3. Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» від 09.01.2007 N 537–V ВР. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/law/07_isu.html
5. Соломатин Е. CRM – бизнес на лояльности. Business Online 7/2021 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.telecominfo.ru>
6. Розробка сайту. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://verstweb.info/index.html>
7. VerstWeb-info. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ifppl.if.ukrtel.net/liberty/FpPageHTML/index/FrontPage.htm>
8. Економіка і право. Статті та аналітика Електронна комерція. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru>
9. Технология PayCash. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.paycash.ru/>
10. Приват24.[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://privatbank.ua/>
11. Е–Gold. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://e-gold.by.ru/>
12. WebMoney. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.webmoney.ru/>
13. Основи роботи глобальної мережі Internet. [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.lessons-tva.info/edu/trainbus.htm
14. Державний комітет інформатизації України.[Електронний ресурс]. Режим доступу: http://dki.gov.ua/article/show/alias/news/article_id/243
15. Консалтинг проектов электронных платежей и систем безопасности.[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.sagem.com.ua/>

Викладач

Матковський П.Є.